UCHWAŁA NR XXX/225/2026
RADY GMINY KOŁOBRZEG

z dnia 28 października 2026 r.

w sprawie likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie

Na podstawie 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, poz. 912), art. 22 ust. 2 i art. 23 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457, poz. 912) w związku z Uchwałą Nr XIX/144/2025 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie zamiaru likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie Rada Gminy Kołobrzeg uchwala, co następuje:

§ 1. Z dniem 28 października 2026 r. likwiduje się samorządową instytucję kultury – Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie, dla którego organizatorem jest Gmina Kołobrzeg.

§ 2. Przyczyny likwidacji Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie zostały wskazane w uzasadnieniu niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Chabaj

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym zadań związanych z kulturą. W zakres tych zadań wchodzą m.in. sprawy związane z funkcjonowaniem instytucji kultury, takich jak biblioteki gminne i inne jednostki kultury.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h, ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, w tym decyzji o tworzeniu, likwidacji oraz reorganizacji gminnych jednostek organizacyjnych, takich jak instytucje kultury.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach organizator, którym w tym przypadku jest Gmina Kołobrzeg, może podjąć decyzję o likwidacji instytucji kultury. Obowiązkiem organizatora jest ogłoszenie zamiaru likwidacji co najmniej na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o likwidacji oraz przedstawienie przyczyn likwidacji.

Akt o likwidacji instytucji kultury stanowi podstawę do wykreślenia jej z rejestru. Art. 24 dodatkowo wskazuje, że zobowiązania i wierzytelności likwidowanej instytucji kultury przejmuje Organizator.

W oparciu o powyższe Rada Gminy Kołobrzeg likwiduje samorządową instytucję kultury — Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie (dalej Gminne Centrum).

Gminne Centrum zostało utworzone na mocy uchwały nr LXII/521/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2024 r. poz. 443).

Gminne Centrum zostało zarejestrowane w dniu 12 stycznia 2024 r. w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Gminę Kołobrzeg pod numerem 2/2024, a zatem uzyskało osobowość prawną i mogło rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora.

Uchwałą nr LXIV/523/2024 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2024 r. poz. 1604) podjęto próbę likwidacji ww. samorządowej instytucji kultury. Rozstrzygnięciem Nadzorczym NR P-1.4131.73.2024.K Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 kwietnia 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2024 r. poz. 2189) stwierdzono nieważność uchwały Nr LXIV/523/2024 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie z uwagi na niedopełnienie przez Radę ustawowych wymagań, przewidzianych w art. 22 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Funkcjonowanie Gminnego Centrum nie zostało jednak przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2016-2026, przyjętej uchwałą nr XIV/91/2016 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 19 stycznia 2016 r., a także w jej aktualizacji z 2019 r.

Funkcjonowanie Gminnego Centrum nie zostało również przewidziane w aktualnej Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2026-2035, przyjętej uchwałą nr XXII/170/2026 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 30 marca 2026 r.

Mimo powołania Gminnego Centrum Rada Gminy nie zdecydowała się wyasygnować i przeznaczyć na jego funkcjonowanie żadnych środków finansowych. Potrzeby i możliwości Gminy w tym zakresie wypełniły działania personelu Urzędu Gminy Kołobrzeg, który w okresie od 2023 do 2024 roku w obszarze działań dotyczących kultury i promocji został zredukowany, bez uszczerbku dla prawidłowości realizacji tych działań.

Uzupełnieniem do powyższego było nieprzerwane działanie Biblioteki Publicznej, która znajduje się w miejscowości Zieleniewo – także planowanej na siedzibę Gminnego Centrum – i posiada dwie filie w Drzonowie oraz w Budzistowie. Biblioteka wraz ze świetlicami wiejskimi w liczbie siedemnastu nieprzerwanie współpracuje również z istniejącymi stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi działającymi na terenie gminy Kołobrzeg w obszarze krzewienia kultury.

Co więcej, Gminne Centrum nie uzyskało siedziby (brak lokalu), nie obsadzono stanowisk kierowniczych, nie zatrudniono żadnego personelu, a tym samym nie przydzielono Gminnemu Centrum żadnych zadań, dla których je powołano. W istocie na obszarze Gminy Kołobrzeg nigdy faktycznie nie powstała instytucja kultury, jako osoba prawna będąca całkowicie odrębnym w stosunku do gminy podmiotem prawa, z własnym majątkiem, środkami trwałymi, przychodami oraz kosztami, samodzielnie gospodarującym w ramach posiadanych środków (art. 27 ust. 1 i art. 28 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej). Tym samym żaden z celów podstawowych działalności Gminnego Centrum, jakimi jedynie w założeniu miały być tworzenie warunków dla rozwoju i dostępności kultury dla różnorodnych grup mieszkańców oraz podejmowanie działań na rzecz ich aktywnego i świadomego uczestnictwa w kulturze, nie mógł od początku być spełniony i nie został spełniony. Potrzeby mieszkańców Gminy w powyższych zakresach realizował Urząd Gminy Kołobrzeg.

W konsekwencji powyższego likwidacja Gminnego Centrum, z jednoczesnym brakiem wyłączenia dotychczasowych zadań w obszarach kultury i promocji ze spektrum zadań Urzędu Gminy Kołobrzeg, pozostanie bez jakiegokolwiek, negatywnego wpływu na potrzeby i oczekiwania społeczne. Cele jakie Gmina stawia sobie przy organizacji wydarzeń kulturalnych nadal spełniane będą przez Urząd Gminy i jego personel. Nie ma zatem uzasadnienia, zwłaszcza społecznego i ekonomicznego do wprowadzania i utrzymywania osobnej struktury organizacyjnej i pracowniczej do realizacji tych samych zadań. Koszty utrzymania Gminnego Centrum byłyby wszak niewspółmierne do potrzeb Gminy w ww. obszarach. Stanowisko to ma wpływ na racjonalizację

wydatków ponoszonych przez Gminę Kołobrzeg oraz zapewnienie kompleksowej obsługi mieszkańców Gminy w obszarze upowszechniania kultury. W szczególności za zasadne należy uznać kierowanie środków budżetowych wprost na organizację samych wydarzeń adresowanych do mieszkańców Gminy, pobudzanie lokalnej aktywności kulturalnej i zainteresowania mieszkańców, a nie utrzymywanie dodatkowych, zbędnych struktur administracji czy osobnej infrastruktury do obsługi tej administracji. Tworzenie warunków dla rozwoju i dostępności kultury dla różnorodnych grup mieszkańców oraz podejmowanie działań na rzecz ich aktywnego i świadomego uczestnictwa w kulturze jest i nadal może być z powodzeniem realizowane przez dotychczas funkcjonujące struktury, utrzymywane przez gminnego podatnika.

Dowodem na potwierdzenie powyższego jest fakt, że szeroko rozumiana działalność kulturalna realizowana jest – mimo niefunkcjonowania przedmiotowej instytucji kultury – zgodnie z założonymi planami finansowymi. W roku 2023 przyjęte wydatki bieżące ustalone przez Radę Gminy Kołobrzeg na poziomie 804 600,00 zł zrealizowano w 89%, przy czym na 22 zaplanowane działania nie zrealizowano zaledwie montażu rzeźb na placu festiwalowym w Budzistowie i nie wykonano statuetki „Bursztynowego pióra", przyznawanej osobom, które szczególnie zapisały się w historii Gminy Kołobrzeg poprzez działalność na rzecz lokalnej społeczności, samorządności, kultury, oświaty, propagowania walorów i rozwoju regionu oraz nie odbył się Oktoberfest z otwarciem sezonu morsowania. W roku 2024 wydatki zaplanowane na poziomie 775 000,00 zł wykonano na poziomie 96%, czyli niemal w całości, przy czym zrealizowano wszystkie przyjęte w planie finansowym zadania. Z kolei w roku 2025 wydatki zaplanowano na poziomie 975 716,92 zł i podobnie jak w roku 2024 zrealizowano wszystkie zaplanowane zadania merytoryczne. Wykonanie finansowe w stosunku do planu wyniosło 93,4% przy czym wynik ten osiągnięto wskutek oszczędności na realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Zakładane cele osiągnięto poprzez optymalizację kosztów i procesów co dowodzi, że funkcjonujące w obecnym kształcie rozwiązanie organizacyjne w pełni realizuje postawione jednostce zadania. W kontekście powyższego należy zauważyć, że samo utrzymanie osobnej jednostki organizacyjnej w postaci Gminnego Centrum (koszty administracji i infrastruktury) – uwzględniając dane o kosztach utrzymania innych jednostek Gminy – powodowałoby konieczność wydatkowania z budżetu Gminy, a więc kosztem innych potrzeb Wspólnoty, w tym obszarze kultury, kwot znacznie przewyższających ww. wydatki na działalność kulturalną. Innymi słowy utrzymanie Gminnego Centrum, nawet gdyby faktycznie zostało uruchomione, co wszak nigdy nie nastąpiło, generowałoby wydatki mające negatywny wpływ na zdolność Gminy do zaspokajania potrzeb Wspólnoty, w tym tych, których obsługą miałoby zajmować się Gminne Centrum.

Likwidacja Gminnego Centrum i kontynuowanie realizacji jego zadań przez Urząd Gminy Kołobrzeg jest zatem uzasadnioną decyzją, mającą na celu utrzymanie efektywności zarządzania zasobami kulturalnymi gminy oraz racjonalizację wydatków. Proces likwidacji przeprowadzony

został zgodnie z przepisami prawa, bez negatywnych konsekwencji dla pracowników (brak zatrudnienia w Gminnym Centrum) i bez wpływu na sposób zaspokajania potrzeb społecznych w obszarze kultury (Gminne Centrum nie zrealizowało i nie realizuje żadnych działań kulturalnych).

Uzasadnienie powyższe zawiera wszelkie argumenty przemawiające za tym, iż organizator — Gmina Kołobrzeg, dokonała wymaganego wartościowania oraz szczegółowo i wnikliwie podała motywy zaplanowanego działania. Likwidacja Gminnego Centrum jest działaniem przewidzianym podstawą prawną zawartą w art. 22 ust. 1 ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, mającą charakter „szczególnie uzasadnionego przypadku". Podkreślić przy tym jeszcze raz należy, że poza formalnym powołaniem Gminnego Centrum, nie zostało ono uruchomione, nie podjęło pracy i nie rozpoczęło jakiejkolwiek działalności. Tym samym szczególność regulowanego obecnie przypadku polega na likwidacji instytucji, której istnienie pozostaje obojętne dla zaspokajania potrzeb społecznych i realizacji celów publicznych.

Uwzględniając powyższe, podjęcie uchwały o likwidacji Gminnego Centrum jest zasadne.

W orzecznictwie organów nadzoru przyjmuje się, że uchwała w sprawie likwidacji instytucji kultury nie stanowi aktu prawa miejscowego. Tego typu uchwała nie zawiera norm o charakterze generalnie-abstrakcyjnym, co nie pozwala zakwalifikować jej do aktów prawa miejscowego. Nie istnieje również żaden przepis szczególny, który uzasadniałby konieczność publikacji uchwały w sprawie likwidacji instytucji kultury.

Zarówno projekt uchwały intencyjnej o zamiarze likwidacji instytucji kultury wraz z uzasadnieniem jak i projekt uchwały likwidacyjnej, przekazany został zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 440) do zaopiniowania przez odpowiednie władze statutowe organizacji związkowej reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego.

W obecnym składzie Rady Dialogu Społecznego znajduje się Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych z siedzibą w Warszawie, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” z siedzibą w Gdańsku oraz Forum Związków Zawodowych z siedzibą w Warszawie. Wszystkie trzy wymienione powyżej organizacje oba projekty uchwał tj. aktu o zamiarze likwidacji oraz aktu likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie przyjęły w trybie milczącej zgody – po upływie ustawowego terminu, który wynosi 30 dni. W świetle art. 19 ust. 2 zd. 5 ww. ustawy nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.